

Der er endnu nogle enkelte Bemærkninger, som jeg ønsker at gjøre til Lovudkastet. Der siges i § 1, at det for Fremtiden skulde paalydes de Tiendehdere, som hidtil have ydet Korn in natura, at yde det efter Kapitelstaxt. Dette er vistnok ubilligt, og jeg seer ikke, hvorfor man skal paalægge Befolkningen en saadan Byrde. Tidligere har det staaet Yderne frit for at yde Kornet in natura eller efter Kapitelstaxt, og hvor Yderne nu have valgt den første Ydelsesmaade, forekommer det mig ubilligt at paalægge den anden. Det vilde, efter min Mening, være rigtigt — jeg lader staae hen, om Indtagten skal indflyde i Statskassen eller i Pønningsfonden —, at Tienden blev forauktioneret hvert Aar, og at hver Mand ydede paa den Maade, som er bestemt ved Tiendeafford. — Der er een Ting, som paa mange Steder, navnlig i Sylland, vil have store Ulemper og en større Ydelse tilfølge. Hvor man nemlig dyrker Grødet Byg, bliver Kapitelstaxten ikke sat efter denne Kornarts Priis, men den bliver i Almindelighed sat midt imellem Prisen paa Grødet og paa Trødet Byg, og naar der nu skal betales efter Kapitelstaxt, ville Yderne komme til at give Mere end nu.

Dette har jeg udtalt, for at henstille det til det eventuelle Udvalgs Overveielse. Der er af flere Talere opstillet det Spørgsmaal, hvorvidt det vilde være heldigt, om Offeret for Fremtiden blev frit eller repareredes paa de forskjellige Skattehdere i Kommunen. Jeg hører til dem, der ønske, at Offeret som hidtil bliver frit og ikke noget Paalæg, og jeg udtaler tillige, at jeg ønsker, at den Plakat, som har staaet fast, at Enhver skal offere, snarest muligt bliver ophævet. Derimod finder jeg, at den ærede Nøgtsdagsmand for Maribo Amts 2den Valgkreds (Kroggh) har Ret, naar han siger, at der ikke burde ydes noget Offer ved Barmedaab. Jeg vilde ønske, at det Samme kunde skee — for hvert Kalb, naar Balance indtræder — ved Bryllupper. Høltidsofferet burde, forekommer det mig, vedblive at være ligesom hidtil en frivillig Gave.

Høgsbro: Jeg deler ganske den Anerkjendelse, der idag er udtalt af et Par Talere, af den ærede Ministers Fortjeneste ved at fore-

lægge saa rige og paany bearbejdede Oplysninger til at bedømme den Maade, hvorpaa de geistlige Embedsmænd for Tiden lønnes. Jeg troer, at derved er Nødvendigheden af disse Forholbs Omordning bleven saa indlysende, at hvor forskjellige Meninger der end kunne være om Veiene, ere vi dog Alle enige om Maalet. Jeg slutter mig ogsaa til den af den ærede Nøgtsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) udtalte Paaskjønneelse af, at Ministeren ikke har ladet sig afholde ved den Modtagelse, Forslaget ifjor fik i Landstinget og iaar i Landemoderne, fra paany at optage det og forelægge det i en Skikkelse, som er ændret efter Landstingets Beslutninger. Endnu mere taknemmelig vilde jeg dog føle mig mod den ærede Minister, hvis den Tilbøielighed, som han igaar lagde for Dagen til at indskrænke Lovforslaget, ogsaa maatte udstrække sig til at udvide det, saafremt Folkethinget skulde foretrække dette. Jeg for min Part vil idetmindste ikke kunne give Forslaget min Stemme, hvis der ikke bliver foretaget væsentlige og gennemgribende Forandringer i det. Det kommer ved Sager som denne naturligtvis meget an paa, hvilke Anskuelser man har om Folkekirkens Væsen, og det vilde maaskee i den Henseende have været meget ønskeligt — som det af den ærede Nøgtsdagsmand for Maribo (Kroggh) blev udtalt — om vi kunde have faaet Grundlovens § 80 opfyldt paa een Gang; men dette har nu viist sig ved Forholdenes Magt umuligt. Vi maae nøies med at opfylde den stykkevis, og som et saadant Stykke betragter jeg det foreliggende Lovforslag. Men naar vi ordne Kirkens Forfatning stykkevis, gjælder det jo om ikke at tabe Traaden, at man ikke idag har en Opfattelse af Folkekirken og imorgen en anden. Jeg finder det ganske naturligt, at de, der betragte Folkekirken alene som en reformeret Satskirke, kunne, som flere ærede Talere igaar og tildeels idag, erklære sig i det Væsentlige enige med Lovforslaget; men paa den anden Side troer jeg, at de, der i Folkekirken see et Samfund, der ikke, som Statskirken, skal bygges paa Statens og Sogdenes udbortes Grændsefjæl, men paa Befolkningens og Menighedernes aandelige Overbeviisning, der ikke skal sammenholdes